

SİRKÜLER

TARİH	01.07.2015
KONU	Mali Tatil ve Süreleri Hk. (01.07.2015-20.07.2015 Tarihleri arası)
ÖZET	<p>Muhasebenin tanımından hareketle; işletmelerde para ve para ile ifade edilen tüm iş ve işlemler muhasebenin ilgi alanına girmektedir. Finansal bilginin üretiminde ve sunulmasında önemli role sahip olan muhasebenin öncelikli olarak ticaret, vergi ve sosyal güvenlik düzenlemelerinden doğrudan etkilendiği genel olarak kabul görmektedir. Muhasebe sürecinde verilerin bilgiye dönüştürülmesi muhasebeciler tarafından yerine getirilmekte olup, söz konusu bilgilerin sağlıklı, bir defada doğru ve zamanında sunulması önem arz etmektedir. Muhasebe meslek mensuplarının hizmet verdikleri müşterileri ile birlikte mevzuat gereği eş anlı olarak sürekli ve sağlıklı bilgi aktarma yükümlülükleri dikkate alındığında dinlenme ihtiyacı kaçınılmaz durumdadır. Muhasebe meslek mensuplarının dinlenmeleri, iş ve işlemlerdeki verimliliğin artırılması, yoğunluk ve yorgunluk nedeniyle muhtemel olumsuzlukların önlenmesi amacıyla muhasebe işlemlerine ara verme (mali tatil) önemli görülmektedir.</p>

MALİ TATİL VE SÜRELER...

Giriş :

Ülkemizde muhasebe hukukunun oluşmasında Ticaret, Vergi, Banka ve Sigorta, Sosyal Güvenlik, Sermaye Piyasası, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliği ve Mali Tatil mevzuatı ana belirleyici durumdadır.

Muhasebe esas olarak yukarıda özet olarak sıralanan mevzuat hükümlerinden etkilenmekle birlikte Mali Tatil mevzuatı ile muhasebe tarafından yerine getirilmesi zorunlu iş ve işlemlerde süreli serbesti söz konusu olmaktadır.

Sözü edilen serbesti, yasal düzenlemeler doğrultusunda tüm mali işlemler, bir başka anlatımla muhasebeci tarafından yerine getirilmesi zorunlu veya teamül halinde gelen işlemlerin tamamı için bir ara verme anlamına gelmemektedir.

I- Yasal Düzenleme ve Uygulama:

Optimal Denetim

Ülkemizde mali tatil ihdas edilmesi hakkında yasal düzenleme 28 Mart 2007 tarih ve 26476 sayılı resmi gazetede yayımlanmıştır. Bir başka anlatımla mali tatil 5604 sayılı yasanın yayımlanmasını müteakip yasal statü kazanmıştır.

Mali tatil ihdas edilmesi hakkında kanunun genel gerekçesinde “Muhasebe Meslek mensupları ve personeli, başta meslek yasasında belirtilen işler olmak üzere çeşitli yasalar nedeniyle meydana çıkan, güncel mali ve ekonomi ile ilgili işler nedeniyle yoğun ve yorucu bir iş temposuyla çalışmakta, ruhen ve bedenen yorulmakta ve kendilerine ayrılan bir tatil zamanı olmadığından dolayı yeterince dinlenememektedirler. Bu durum, muhasebe işlemlerinin, mali işlemlerin ve diğer çeşitli işlerin verimini düşürmekte, düzenli olarak yürütülmesini engellemekte, ülke ekonomisine ve sosyal hayata olumsuz etkileri olmaktadır” ifadesine yer verilmiştir[3].

Yasal düzenleme ile mali tatil her yıl Temmuz ayının birinci günü başlayacak ve Temmuz ayının yirmisini takip eden gün son bulacaktır. Burada sözü edilen günlerin tatil olması halinde takip eden ilk iş gününde başlayacağı yine yasal olarak düzenlenmiştir.

Yapılan düzenleme ile tatil süresince verilmesi zorunlu ve yasa dahilinde söz edilen bildirim ve beyannamelerin mali tatilin bildiriminden itibaren yedi gün süre ile uzayacağı hüküm altına alınmıştır.

Mali tatilin uygulanması da yasal düzenleme doğrultusunda kapsamda yer alan kurumlarca oluşturulan ve ikincil mevzuat olarak adlandırılan düzenlemelerle şekillendirilmiştir.

II- Mali Tatilin Kapsamı:

Mali tatil süresi içerisinde verilmesi gereken bildirim ve beyannamelerin verilme süreleri ile yine aynı sürede yer alan ödemelerin yasal düzenleme doğrultusunda yedi gün uzayacağı tabiidir. “Mali Tatil” in tarafları dikkate alındığında mali tatil süresince yasal yükümlülüklerin yerine getirilmesinden doğrudan veya dolaylı olarak etkilenenlerin tüm, bildirim, beyan, ödeme, dava, itiraz, temyiz ve benzer işlemlerinin tamamının kapsamda olduğundan söz etmek olanaklı değildir.

Mali tatilin esas olarak mali işlemlerle bağlantılı tüm bildirim, beyan, ödeme, dava açma, temyiz/itiraz ve benzer sürelerin tamamının etkilendiğini ve bu doğrultuda bir öteleme olduğunu söylemek mevcut düzenlemeye göre doğru değildir.

Mali tatil; yasal düzenleme doğrultusunda her yıl Temmuz ayının birinci günü başlamakta ve yirminci gününe kadar (yirminci gün dahil) devam etmektedir. Mali tatilin başlangıç tarihinin belirlenmesinde Haziran ayının son gününün; mali tatilin bitiş tarihinin belirlenmesinde ise 20 Temmuz tarihinin tatil olup olmaması önem arz etmektedir.

Ülkemizde Mali Tatile rastlayan bazı süreler tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedi gün uzamış olacaktır. Kapsamda değerlendirilecek süreler aşağıda olduğu detaylandırılmaya çalışılmıştır. Buna göre;

- Beyana dayalı tarhiyatta, yasal süresinde verilmesi gereken beyannamelerin verilme süreleri,
- İkmalen, re'sen veya idarece yapılan tarhiyatta vadesi mali tatile rastlayan vergi, resim ve harçlar ile vergi cezaları ve gecikme faizlerinin ödenme süreleri,
- Tarh edilen vergilere ve kesilen cezalara karşı uzlaşma talep etme veya cezada indirim hükümlerinden yararlanmak amacıyla yapılacak başvurulara ilişkin süreler,
- Devamlı bilgi verme hükümleri kapsamında verilmesi gereken bilgilerin verilmesine ilişkin süreler,

Yukarıda yer alan bildirim ve beyanlarla birlikte ödeme süreleri de mali tatilden etkilenmektedir. Bu etkilenmeyalnızca mali tatil nedeniyle bildirim ve beyanı uzayan işlemlerle bağlantılı olup; ödeme süreleri yedi günlük süreye üç günlük sürenin ilave edilmesi ile oluşturulmuştur. Ancak ilave üç günlük sürenin dikkate alınmasında ay aşılması gerekmektedir.

Mali tatil uygulamasının 2015 yılında sürelere etkisi aşağıdaki tablo üzerinde gösterilmektedir. Buna göre;

TEMMUZ 2015 YILI YASAL YÜKÜMLÜLÜKLERİ VE ETKİLENME[4]			
		BİLDİRİM/BEYAN	ÖDEME
BİLDİRİM/BEYANNAME TÜRÜ	DÖNEMİ	SON TARİHİ	SON TARİHİ
FORM Ba ve FORM Bs	2015/Haziran	31 Temmuz 2015	-
DAMGA VERGİSİ	2015/Haziran	27 Temmuz 2015	30 Temmuz 2015
MUHTASAR (AYLIK)	2015/Haziran	27 Temmuz 2015	30 Temmuz 2015
MUHTASAR (ÜÇ AYLIK)	2015/Nisan- Haziran	27 Temmuz 2015	30 Temmuz 2015
KATMA DEĞER VERGİSİ	2015/Haziran	27 Temmuz 2015	30 Temmuz 2015
BANKA SİGORTA M.VERGİSİ	2015/Haziran	27 Temmuz 2015	30 Temmuz 2015
ÖZEL TÜKETİM VERGİSİ	2015/Haziran	27 Temmuz 2015	30 Temmuz 2015
SGK AYLIK PRİM HİZMET BELGESİ	2015/Haziran	27 Temmuz 2015	31 Temmuz 2015

III- Mali Tatilinden Etkilenmeyen Yükümlülükler:

Gümrük idareleri, il özel idareleri ve belediyeler tarafından tarh ve/veya tahsil edilen vergi, resim ve harçlarda malî tatilin etkisi bulunmamaktadır. Bununla birlikte İthalde alınan K.D.V. Emlak Vergisi, Çevre Temizlik Vergisi, Kaynak Kullanımı Destekleme fonuna ilişkin bildirim ve ödemeler hakkında Mali Tatil hükümlerinden etkilenmeyecek olup, söz konusu yükümlülüklerin kanuni süresinde yerine getirilmesi gerekmektedir.

IV- Mali Tatilin Tarafları ve Etkileri:

Sürelerin uzaması dikkate alındığında esas olarak; bildirim ve beyanların yapıldığı kurum ve kuruluşlar, vergi mahkemeleri, ülkemizde vergi ve sosyal güvenlik mükellefiyeti bulunan işletmeler ile birlikte muhasebe meslek mensupları doğrudan taraf durumdadır.

Mali tatilin taraflarınca yapılması zorunlu bildirim ve beyanların tamamının ülkemizde muhasebe meslek mensupları tarafından yerine getirildiği genel olarak bilinmekte ve kabul edilmektedir.

Mali tatilin işletmeler ile vergi idaresi üzerindeki etkisinin daha çok parasal olduğu değerlendirilmektedir.

Mali tatilin vergi mahkemeleri nezdinde dava açma süreleri ile birlikte vergi incelemesine başlama konusunda etkileri bulunmakla birlikte bunun işletmelerden ziyade meslek mensupları ile bağlantılı olduğu genel olarak kabul görmektedir.

V- Mali Tatilin Kayıt Sürelerine Etkileri:

Muhasebe işlemlerinin yasal defterlere istisnalar hariç 10 gün içerisinde kaydedilmesi bir zorunluk olup kayıtlar on günden fazla geciktirilemez[5]. İşletmenin usulüne uygun muhasebe fişi kullanıyor olması durumunda söz konusu kayıtların en geç 45 günde yasal defterlere aktarılması zorunlu olup aksi durum, yaptırımlara neden olabilmektedir.

“Kayıtlarını devamlı olarak muhasebe fişlerine dayanarak yürüten işletmelerde, işlemlerin söz konusu fişlere kaydedilmesi, deftere işlenmesi hükmünde olmakla birlikte bu kayıtların dahi istisnalar hariç 45 gün içinde intikal ettirilmesi bir zorunluluktur.

Mali tatil ihdas edilmesi hakkında kanunun 3.maddesi “Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirli sürelerde yapılması gereken muhasebe kayıt süreleri, bildirim süreleri ve vergiyle ilgili işlemlere ilişkin dava açma süreleri malî tatil süresince işlemez. Belirtilen süreler malî tatilin bitiminden itibaren tekrar işlemeye başlar” şeklindedir.

Optimal Denetim

Yukarıdaki hüküm doğrultusunda muhasebe kayıt süreleri mali tatil süresince duracaktır. Ancak mali tatilin bitmesinden itibaren 10 günlük süre yeniden başlayacaktır. Örneklendirmek gerekir ise; usulüne uygun muhasebe fişi kullanan bir işletmede için yasal defterlere kayıt süresi 05 Eylül, muhasebe fişi kullanmayan bir işletme için 31 Temmuz tarihine uzayacaktır.

Sonuç :

Mali tatile ülkemizde yasal statü kazandıran “Mali Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanununun genel gerekçesinde de ifade edildiği üzere esas amaç muhasebe meslek mensuplarının dinlendirilmesi suretiyle verimliliğin artırılması olarak ortaya çıkmaktadır.

Ülkemizde muhasebe bilgilerinin üretilmesi ve bunların ilgili taraflara sunulmasında muhasebe meslek mensubu vazgeçilmez durumdadır.

Muhasebe meslek mensubu işletme döngüsü içerisinde yer alan ve para ile ifade edilen tüm iş ve işlemleri öncelikli olarak mesleki ilke ve kuralları dikkate alarak bilgiye dönüştürmekte ve bilgi kullanıcılarına sunmaktadır.

Genel çalışma sürelerinin çok üzerinde zaman ayırmak suretiyle meslek ifa eden muhasebe meslek mensuplarının; yasanın genel gerekçesinde de yer aldığı şekli ile oldukça yoğun ve yorucu bir iş temposu ile çalışmaktadır.

Muhasebe meslek mensuplarının; okuma, eğlenme, kültürel ve sosyal faaliyetlerinin yanı sıra mesleki olarak sürekli gelişme ihtiyaçlarının olduğu bilinmektedir.

Günümüzde bilginin bir defada doğru üretilmesinin gerekli olduğu genel olarak kabul görmekte olup, muhasebe meslek mensuplarının Mali Tatil dışında da kendilerine zaman ayırmalarının gerekli olduğu bilinmektedir.

Muhasebe meslek mensuplarının müşterilerine ve bilgi talep eden kurumlara verdikleri hizmetler dikkate alındığında mali tatilin tarafları mutsuz etmeyecek şekilde düzenlenmesi beklentileri olduğu genel olarak bilinmektedir.